

א. מבנה המיקודית

נושאי הלימוד המחייבים לבחינה

המיקודית מחולקת לארבע חטיבות, בהתאם למיקוד המעודכן לתשפ"א.
כל חטיבה מחולקת לפרקים ולפרקי משנה בהתאם לנושאי הלימוד.

עזרים ויזואליים

- **סרטונים ומפות - רשות:** "בכל החטיבות שולבו מפות וסרטונים קצרים, המקושרים בתוך הערות שוליים לאורך המיקודית. מפות וסרטונים אלו אינם חובה, ונועדו להמחיש את החומר הלימודי ולסייע לכם להבין אותו לעומק.
- **סרטונים ושירים - חובה:** בחטיבה הרביעית שולבו סרטונים ושירים המחייבים לבחינה כחלק מתוכנית פר"ח. ליד סרטונים ושירים אלו תמצאו את המילה "חובה". לנוחותכם, בסוף החטיבה הרביעית מופיעה טבלה מארגנת ליצירות פר"ח, הכוללת את שם היצירה, את הנושא מתוכנית הלימודים שבו היא עוסקת ואת תקציר היצירה.

תרשימים

מטרת התרשימים המשולבים במיקודית היא לאפשר לכם לראות תמונה רחבה של נושא לימודי מסוים בצורה גרפית ממוקדת, המסייעת בזיכרון.

תרגול

בחינת הבגרות בהיסטוריה כוללת שאלות מורכבות, ובכל שאלה מספר מטלות. לעתים יש שילוב בין נושאים שונים מחומר הלימוד באותה השאלה. הכנה טובה ומשמעותית לבחינה חייבת לכלול תרגול שאלות. במיקודית זו:

- תרגול לפי חטיבות - בסוף כל חטיבה תמצאו שאלות תרגול מסוגים שונים, רובן בסגנון בחינת הבגרות, המסכמות את החטיבה. תשובות לשאלות מופיעות בסוף המיקודית.
- בחינת מתכונת - בחינת מתכונת בסגנון בחינת הבגרות הכוללת תשובות, מיועדת לתרגול משולב של כל נושאי הלימוד.

ב. מבנה שאלון בחינת הבגרות מס' 29281

משך הבחינה: שעתיים וחצי

פרק ראשון (סך הכול 30 נקודות)

סוג השאלות: שאלות ידע, הבנה ויישום.

הנושאים:

- חטיבה ראשונה (מסורת ומודרנה) - כל החטיבה.
- חטיבה שלישית (מיישוב הארץ להקמת מדינה בארץ ישראל) - מתחילת החטיבה ועד פרק שלישי סעיף ג.

מספר השאלות בפרק: בפרק זה 5 שאלות, יש לענות על 3 שאלות.

ניקוד: כל שאלה 10 נקודות.

פרק שני (סך הכול 30 נקודות)

סוג השאלות: שאלות ידע, הבנה ויישום.

הנושאים:

- חטיבה שנייה (נאציזם ושואה) - כל החטיבה.
- חטיבה שלישית (מיישוב הארץ להקמת מדינה בארץ ישראל) - מהפרק השלישי סעיף ד ועד סוף החטיבה.
- חטיבת רביעית (מדינת ישראל) - כל החטיבה.

מספר השאלות בפרק: בפרק זה 5 שאלות, יש לענות על 3 שאלות.

ניקוד: כל שאלה 10 נקודות.

פרק שלישי (סך הכול 24 נקודות)

סוג השאלות: קטע מקור מילולי (טקסט) שלא נלמד.

הנושאים:

קטע המקור יכול לעסוק בכל אחד מנושאי הלימוד הבאים:

- חטיבה ראשונה - מהפרק השלישי סעיף ד (התנועה הציונית) ועד סוף החטיבה.
- חטיבה שנייה - כל החטיבה.
- חטיבה שלישית - כל החטיבה.
- חטיבה רביעית - כל החטיבה.

מספר השאלות בפרק: בפרק זה 3 שאלות, יש לענות על 2 שאלות.

ניקוד: כל שאלה 12 נקודות.

פרק רביעי (סך הכול 16 נקודות)

סוג השאלות: מקור חזותי

הנושאים:

כל חומר הלימוד.

מספר השאלות בפרק: בפרק זה שתי שאלות, יש לענות על שאלה אחת.

ניקוד: 16 נקודות.

שימו ♥:

שאלות "לב לדעת" (ראו הסבר בהמשך): יכולות להופיע בכל פרקי הבחינה.

שאלות פר"ח (ראו הסבר בהמשך): יכולות להופיע בפרקים שני, שלישי ורביעי.

ג. מענה על שאלות הבחינה

1. פתיח השאלה

בשאלות הבחינה מופיע לא אחת משפט הפותח את השאלה. משפט זה יסייע לכם למקם את השאלה בזמן ובמקום המתאימים.

2. מילות הוראה נפוצות בבחינה

"ציין"

עליכם לכתוב במילה או במספר מילים מצומצם בלי לפרט.

"הצג"

עליכם לפרט בקצרה את כל הידוע לכם בנושא שעליו נשאלתם. השאלות יכולות להיות נקודתיות, ולהתמקד בהיבט מסוים של אירוע.

דוגמאות:

1. הצגה של אירוע/פעולה: פירוט התוכן של אירוע או פעולה מסוימת.

2. הצגה של כישלון/הצלחה של פעולה מסוימת.

3. הצגה של גורם לאירוע/לפעולה.

4. הצגת שינוי: אתם מתבקשים לבצע השוואה. עליכם לפרט בקצרה על המצב שהיה קודם ועל המצב שהשתנה.

"הסבר"

שאלה מסוג "הסבר" דורשת פירוט, הבהרה וניתוח אירוע, פעולה או תופעה. לעתים שאלה זו דורשת לקשר בין מושגים.

דוגמאות:

- **הסבר קשר בין מושגים:** עליכם לפרט בכל מושג/אירוע את כל הידוע לכם, ולאחר מכן לקשר בין שני המושגים, כפי שנדרש בשאלה. למשל: כיצד השפיע אירוע X על אירוע Y, כיצד תופעה X באה לידי ביטוי באירוע Y, מדוע אירוע X שונה מאירוע Y וכדומה.
- **הסבר דילמה/מחלוקת:** כאשר אתם נדרשים להסביר דילמה או מחלוקת, עליכם לציין את שתי העמדות לדילמה/למחלוקת (מצד אחד, ומן הצד האחר), לפרט כל עמדה ולנמק אותה.

"נמק"

עליכם לבסס דעה או טענה על סמך עובדות, נתונים, דוגמאות ועוד. מילת הוראה זו נפוצה בשאלות מסוג "לב לדעת", שבה אתם מתבקשים להביע דעה בנושא מסוים. הנימוק המתבקש הוא על סמך הידע שרכשתם. עליכם להביא ביסוס לעמדתכם הנשען על עובדות, על נתונים ועל אירועים שלמדתם.

3. שאלות פר"ח

שאלות פר"ח הן שאלות העוסקות בשלושה נושאים מהחטיבה הרביעית:

- מלחמת העצמאות - שלב א
- העלייה מברית המועצות בשנות ה-70
- העלייה מאתיופיה

השאלות בבחינה יתבססו על יצירות מתחום השירה והקולנוע. עליכם להכיר את כל היצירות הרלוונטיות. עליכם לדעת לנתח את היצירות בהקשר הספרותי או הקולנועי, ולקשר אותן להיבט ההיסטורי (במיקודית זו יצוין כי סרטון או שיר הקשורים לתוכנית הם "חובה").

4. שאלות לב לדעת

שאלות לב לדעת יכולות להופיע בכל אחד מפרקי הבחינה ובכל נושא מנושאי הלימוד.

- **הבעת עמדה:** בשאלות אלו עליכם להביע עמדה בנושא מסוים שלמדתם. את העמדה עליכם לנמק, כלומר לבסס על מה שלמדתם (אירועים, עובדות, נתונים ועוד)
  - **ערכים:** לעתים יעסקו שאלות אלו בערכים שתצטרכו לציין ולהסביר בהקשר של הנושא שעליו נשאלתם.
- ערכים הם אמות מידה להתנהגות אידאלית. הערכים מבוססים על השקפת עולם של האדם ביחס לשאלות של צדק, מוסר, אמת ועוד, והם המניעים את התנהגותו.
- דוגמאות לערכים: יצירתיות, סקרנות, אומץ לב, יושר, טוב לב, הגינות, צניעות, כבוד למדינה, כיבוד הזולת, שוויון, אהבת הארץ, סובלנות, אהבה, נתינה, אחריות, נדיבות ועוד.

5. ניתוח קטע מקור (טקסט שלא נלמד)

- **כותרת** - מהכותרת תוכלו לזהות את הנושא שהטקסט עוסק בו.
  - **השאלות** - בקטע מקור מוצגות שאלות משני סוגים:
    1. שאלות המבוססות על הטקסט.
    2. שאלות המבוססות על חומר הלימוד.
- בשלב הראשון:** קראו את השאלות, וסמנו את מילות ההוראה.
- בשלב השני:** בחרו בשאלות שאת הנושא שבו הן עוסקות אתם מכירים היטב.
- **קריאת הטקסט:** את הטקסט קוראים תוך התמקדות במציאת תשובה לשאלות מבוססות הטקסט.
  - **כתיבת התשובה:**
- שאלות מבוססות טקסט:** עליכם לכתוב את התשובה במילים שלכם תוך הסתמכות על הטקסט בתשובתכם. הביאו ציטוט מתוך הטקסט.
- שאלות המבוססות על ידע שנלמד:** לעתים תוכלו לענות על השאלה על בסיס הידע שלמדתם בלבד וללא קשר לטקסט. לעתים יהיה צורך לקשר בין מסקנה שאליה הגעתם בשאלה המבוססת על הטקסט, לבין מה שלמדתם.

6. ניתוח מקור חזותי

מקור חזותי יכול להיות אחד מהבאים: תמונה, כרזה, קריקטורה, מפה, תרשים, טבלה, גרף. בשאלות מקור חזותי אתם נדרשים להסיק מסקנות מהמקור, ולקשר אותן לחומר הנלמד. כאשר אתם מזהים במקור את התשובה שלכם, עליכם לבסס את תשובתכם על המקור. כלומר, עליכם לפרט מה אתם רואים במקור החזותי, ואיזו מסקנה אתם מסיקים מכך. למשל: בקריקטורה רואים ש.... מכך אני מבין ש...

ד. טיפים ודגשים טכניים

1. בחירה בבחינה

בכל פרקי הבחינה יש בחירה. אם עניתם על מספר שאלות רב יותר ממה שהתבקשתם בפרק מסוים, התשובות שייבדקו הן התשובות הראשונות שעניתם עליהן באותו הפרק. הבוחן לא יבחר בשבילכם בתשובה הטובה ביותר.

2. כתיבת התשובות במחברת הבחינה

מחברות הבחינה נסרקות ומועברות לבדיקה, לכן הקפידו על הפרטים הבאים:

- ✓ **כתב היד:** כתבו בעט חזק. הקפידו על כתב יד קריא וברור ובגודל סביר המאפשר קריאה ללא מאמץ.
- ✓ **רווחים:** הקפידו על רווחים בין השורות. אל תכתבו בשוליים, בצדי העמוד, בראש העמוד ובתחתיתו.
- ✓ **סדר:** כתבו את מספר השאלה שעליה אתם עונים במחברת.
- ✓ **טיוטה:** אם כתבתם טיוטה או עניתם על שאלה, ובסוף אתם לא רוצים שיבדקו אותה - מחקו בהעברת קו אלכסוני על התשובה.

3. סימון מילות הוראה

כל שאלה בבחינת הבגרות מורכבת ממטלות.

מומלץ לסמן בשאלה את מילות ההוראה ואת מספר הרכיבים הנדרש (אפשר להשתמש במרקר/ להקיף בעיגול/ לסמן קו מתחת למילת ההוראה). במהלך כתיבת התשובה סמנו V על כל מטלה שביצעתם. שיטה זו תסייע לכם לוודא שלא פספסתם שום מטלה, ועניתם על כל מה שנדרש מכם.

4. ניהול הזמן בבחינה

לרשותכם שעתיים וחצי לצורך מענה על הבחינה.

הקדישו עשר דקות לקריאת השאלות בבחינה, וסמנו לכם את השאלות בנושאים שאתם יודעים היטב. התחילו לענות על שאלות אלו, ורק אחר כך התמודדו עם יתר השאלות.

בבחינה עליכם לענות בסך הכול על תשע שאלות. בממוצע כ-15 דקות לשאלה. יש שאלות שתענו עליהן בזמן קצר יותר, וכך יישאר לכם זמן לשאלות שהן מורכבות יותר מבחינתכם. במהלך התרגול לקראת הבחינה תוכלו לזהות איזה סוג שאלות דורש מכם זמן חשיבה וכתובה רב יותר מאחרות ואיזה פחות.